

Motion till riksdagen 2005/06:Ju269

av **Jan-Evert Rådström och Tomas Högström (m)**

Licensfri ljuddämpare på jaktvapen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motinen anförs om att ljuddämpare som reducerar den farliga knallen på klass 1-vapen till 125 decibel skall betraktas som vapentillbehör och undantas från licenstvång.

Motivering

Motionskrav om att ta bort licenstvång för ljuddämpare på jaktvapen klass 1 har tidigare lagts fram, men utan gehör från riksdagens sida. Senast i justitieutskottets betänkande 2004/05:JuU19 säger utskottet:

När det sedan gäller frågan om ljuddämpare i vissa fall skall undantas från tillståndskravet kan konstateras att det i ovan redovisade departementspromemoria föreslagits en uppmjukning av tillståndsgivningen i syfte att förebygga hörselskador. Förslaget ligger i linje med motionärernas önskemål. Utskottet vill inte föregripa det beredningsarbete som pågår inom Justitiedepartementet.

Det finns mycket goda skäl att återigen väcka frågan om ljuddämpare på jaktvapen klass 1. Detta eftersom riksdagen måste agera i denna fråga när departementet inte behagar komma med något sådant förslag. Det är inte bara genant att inte denna fråga fått sin lösning, det är dessutom en hälsofråga som riksdagen nu måste lösa. De eventuella argument för att inte riksdagen nu skall ta ställning kan sägas vara svaga, med näst intill tomma argument.

Problemet har varit att någon saklig analys och grundlig genomgång av problemet aldrig har skett i utskottet, utan man har förlitat sig på Justitiedepartementet, varför vi finner det viktigt att än en gång ta upp frågan.

10 % av den svenska befolkningen har någon form av hörselskada. Av dessa hundratusentals människor är många jägare. Förmodligen har en rätt stor del av deras hörselskador uppkommit genom att de utsatts för höga decibel i samband med att de avlossat skott från sina jaktvapen. Ett skäl till att frågan tidigare om borttagande av licenstvång för ljuddämpare på jaktvapen

Fel! Okänt namn på

inte fått en lösning är att man hänvisat till Rikspolisstyrelsens rapporter, där man inväntat konkreta förslag. Såväl Rikspolisstyrelsen som Naturvårdsverket ser i dag fördelar med att få förenklingar för att kunna erhålla ljuddämpare på ett klass 1-vapen.

Det finns en bred missuppfattning om vad ljuddämpare på jaktvapen egentligen är. Många tror felaktigt att det handlar om att vapnen blir tysta. Det riktiga är att man kan reducera den farliga knallen på ett jaktvapen klass 1–3-studsare till 125 decibel. På grund av att det bildas en bogvåg runt kulan vid sin flykt med hastigheter över 340 m/sek.

En klass 1-studsare smäller runt 170–160 dB utan ljuddämpare och är långt över skadlig nivå för skytten och andra i dess omgivning. Med dämparen på kan man reducera ljudet med ca 75 %. Det innebär att ett skott kommer att höras på mycket långt håll även med ljuddämpare men man tar bort just den farliga knall som skadar örat. Det finns naturlagar som gör att inga ljuddämpare i världen kan åstadkomma tysta skott. En annan fördel med ljuddämpare är att rekylen blir betydligt mindre, och detta ger för många en trygghets-känsla och man skjuter därmed bättre. För att minimera risken för skadeskjutning är detta en stor fördel. Ljuddämpare på jaktvapen är tillåtet i våra grannländer. Argumentet att ett borttagande av licenstvånget för ljuddämpare till 125 dB skulle öka den kriminella användningen är därmed irrelevant, eftersom tillgängligheten för den som är ute i illegala ärenden ändå är stor. Vi har för länge sedan infört maxgränser för buller på en mängd områden. Gräsklippare måste ha ljuddämpare för att inte skada hörseln. I arbetslivet är bullergränser en självklarhet men inom jaktområdet gör lagstiftningen det omöjligt att få tillgång till ett bra skydd genom att montera en ljuddämpare.

Ljuddämpare skall anses som ett tillbehör till vapnet, i likhet med vad ett kikarsikte gör i dag, och därmed behövs inget licenstvång. Att en jägare erhåller licens på ett gevär innebär att samhället anser personen tillförlitlig att hantera vapen. När personen är godkänd att hantera vapen skulle det vara befängt om man dessutom skulle behöva licens för en ljuddämpare. Det är själva vapnet som är farligt och inte ljuddämparen. Man kan väl knappast anse att en jägare är betrodd att använda vapen men inte ljuddämparen till vapnet.

För att få dispens från förbudet mot ljuddämpare måste man i dag ha ett läkarintyg på att man fått en hörselskada som skall bifogas ansökan. Ett läkarintyg som för många givetvis är en betungande kostnad. Det finns exempel på att det kan kosta långt över 1 000 kr att få läkarintyget. Sveriges riksdag har med denna lagstiftning förorsakat ett Moment 22. Man skall först få en bestående skada, sedan skall man kunna erhålla ett skydd. Naturvårdsverket har tidigare föreslagit att man skall ta bort licenstvånget för ljuddämpare eftersom dessa på ett positivt sätt skulle minska bullerstörningar från framför allt skjutbanor som många gånger ligger i ganska nära anslutning till bebyggelse. Frågan är tidigare utredd hos Rikspolisstyrelsen. Därför torde det finnas underlag för ett snabbt agerande, och därmed borde riksdagen nu kunna ta beslut om en lagändring i frågan eftersom man i förra årets betänkande var positiv till motionen men då trodde sig kunna lita på att det fanns handlingskraft i departe-

Fel! Okänt namn på

mentet. Nu har ännu ett år gått men säkerligen ett antal nya fall med hörsel-
skador.

Stockholm den 21 september 2005

Jan-Evert Rådström (m)

Tomas Högström (m)